

Escobar

Ongenade

Anthos|Amsterdam

Een jaar eerder

‘Rustig aan,’ riep Vadim naar Yuri. Zijn blik was strak gericht op de achterzijde van een voortrazende Land Cruiser, die nog steeds honderden meters op hen voorlag. ‘Hij kan nergens heen. Er is geen andere weg. We onderscheppen hem altijd.’

Yuri reageerde niet. Hij zat voorovergebogen. Zijn handen lagen zo strak om het stuur van de Peugeot 206 dat zijn knokkels wit waren.

Aan de overkant van de vallei tekenden rode rotsen zich af tegen een roze hemel. Als ze niet beter hadden geweten zouden ze net zo goed op Mars kunnen zijn, maar de twee broers reden in de Gorges du Verdon, waar rond deze periode de toeristenstroom grotendeels was opgedroogd.

Gisteren hadden ze hun doelwit gespot bij een internetcafé in Saint Tropez en hem geen moment meer uit het oog verloren. Ze hadden om beurten geslapen, waren steeds alert geweest en hadden al hun verworven kennis en ervaring aan-geboord om onzichtbaar te blijven, vastbesloten deze klus te klaren. Het was hun werk, en ze waren er goed in.

Nog geen uur geleden hadden ze hem kunnen overmeesteren. Hij had moederziel alleen in een schemerig kerkje voor zich uit zitten staren: Sil Maier, een meter vijftientig lang, gemillimeterd donker haar, een dertiger in uitzonderlijk goe-

de lichamelijke conditie. Van zijn fysiek waren ze niet onder de indruk. Wel waren ze op hun hoede. Maier was een harde. Onvoorspelbaar en sluw.

In de koele kerk hadden ze een pistool tegen zijn achterhoofd gedrukt en hem mee naar buiten genomen. Ze geloofden niets van het verhaal dat hij na enig aandringen had opgedist: dat de 120.000 euro die hij de Organisatie afhandig had gemaakt – waarbij hij een paar lijken had achtergelaten – ergens in Nederland in een kluis lag. Geen woord ervan.

Ze wilden hem eerst daar weghalen, levend en wel, weg uit die kerk met haar vierhonderd uitgesleten treden ernaartoe, weg uit dat toeristische bergdorpje aan het stuwmeer, en hem meenemen naar een schuilplaats diep in de bergen, waar ze de waarheid in alle privacy uit hem konden persen.

Het leek eenvoudig genoeg. Maar het liep anders. Ondanks de verwondingen die ze hem hadden toegebracht, wist hij te ontkomen. Later, toen ze zijn auto langs een verlaten bergweg aantroffen, met hun zender nog onbeschadigd onder het chassis, dachten ze hun inschattingsfout recht te kunnen zetten.

Ook dat was een misrekening.

Vadims ogen schoten van de kronkelende weg voor hen naar de verfrommelde, gedetailleerde kaart van het berggebied. Zijn wijsvinger schokte heen en weer over het papier. De motor gierde. Yuri nam een bocht, twee wielen kwamen kort los van de grond.

‘Verdomme, rustig aan nu, rustig zeg ik je!’

‘Die klootzak zal ons niet weer ontglippen,’ merkte Yuri grimmig op. Zijn grijs-groene irissen vernauwden zich en pezen tekenden zich af in zijn hals.

‘Dat gebeurt niet. Hij kan nergens heen.’

Terwijl de wielen als waanzinnigen over het smalle wegdek raasden, zag Vadim een zoveelste scherpe bocht angstwek-

kend snel dichterbij komen. ‘Remmen, remmen, verdomme!’ schreeuwde hij naar zijn broer.

‘Dat doe ik! Dat doe ik!’

De auto reed zonder vaart te verminderen op de haarspeldbocht en de metalen vangrail af.

Yuri ramde met zijn linkervoet op het rempedaal, en nog een keer, met pompende bewegingen alsof hij de bodem eruit wilde trappen. ‘Geen druk!’ schreeuwde hij, en hij trok instinctief aan de handrem. ‘Er is geklooid met de remmen!’

De auto zwiepte om en kwam dwars op de weg te staan. Rubber schraapte zijwaarts over het asfalt, de banden kregen weer grip. De Peugeot schoot naar voren, schampte de rotswand, stuiterde door de vaart naar de overzijde van de weg en kwam met een doffe klap tot stilstand.

Vadim moest even buiten kennis zijn geweest. In de tijd die hij nodig had om te begrijpen wat er was gebeurd en waar hij was, registreerde hij een gebarsten en met vers bloed besmeurde voorruit, de stank van benzine en smeulend rubber, en een zwaargewonde Yuri, die roerloos over het stuur hing.

Versuft trok hij zijn been onder het verwrongen dashboard vandaan en rukte zijn tweelingbroer aan zijn schouders naar achteren, zodat hij rechtop kwam te zitten.

Yuri’s hoofd viel in een knik opzij. Er zat een misselijkmakende deuk in zijn gezicht; één oogkas was gebroken en zijn jukbeen was door de klap naar binnen geslagen. Yuri’s neus was gezwollen, en donkerrood van het bloed, zijn onderlip diep ingescheurd. De wond legde een beschadigde rij tanden bloot. Yuri ademde oppervlakkig en zwak.

Pas daarna constateerde Vadim de zachte, deinende bewegingen die de auto maakte. Het gekraak, de schurende geluiden die resoneerden in de beperkte ruimte van de cabine.

Hij verplaatste zijn blik naar buiten.

Een gehavend stuk vangrail hield de achterwielen van de Franse auto nog in contact met de berm. Het metaal boog gevaarlijk ver door en protesteerde hevig krakend tegen het gewicht. Het was een kwestie van minuten voor de vangrail het zou begeven.

Werktuiglijk klapte Vadim de passagiersstoel plat, duwde het achterportier open en sleurde zijn broer onhandig aan de schouders naar buiten. Hij sleepte hem achterwaarts strompelend de smalle weg over, de beschutting van de struiken in.

Hij stond te tolleren op zijn benen, en besefte pas toen hij hijgend naast het lichaam van Yuri neerviel dat ook hijzelf niet onbeschadigd was. Zijn hele lichaam trilde nog na van de klap. Langzaam begonnen zijn borstkas, been en nek gemene pijnsignalen uit te zenden die tot diep in zijn ruggenmerg doorschoten. Zijn been bloedde hevig en door de scheuren van de jeans zag hij wittig bot schemeren. Er was een flink stuk vel van zijn scheenbeen gestroopt.

Hij probeerde de pijn te verbijten en trok zijn broer nog verder de struiken in, zo ver mogelijk uit het zicht.

Maier kon terugkomen. Daar moest hij rekening mee houden. Alleen lag Vadims wapen nog in de Peugeot. Vadim wist dat hij niet terug kon lopen naar de auto om zijn vuurwapen veilig te stellen. Door de onmenselijke pijn zou hij opnieuw buiten bewustzijn kunnen raken, en dat zou zijn dood betekenen. Zijn dood, en die van zijn broer.

Als Maier terugkwam, hoopte Vadim dat hij dicht genoeg bij hem kon komen om hem uit te schakelen. Het mes dat hij om zijn onderbeen had gebonden, was door het ongeval gaan schuiven en had zijn scheenbeen gefileerd. Vadim stroopte zijn gehavende broekspijp omhoog, haalde het mes uit de reep klittenband en legde het naast zich neer. Als het moest, als het

alsnog tot een gevecht kwam, dan kon hij Maier ermee uitschakelen.

Hij richtte zijn volle aandacht nu op Yuri, die nog niet bij zijn positieven was. Al het andere verdween voor even naar de achtergrond.

Zijn broer was alles wat hij had. Ze waren veertig jaar oud en al die tijd waren ze nog geen dag zonder elkaar geweest. Yuri mocht niet sterven. Het kón niet. Ze hadden samen al zoveel klappen opgevangen; vroeger, toen ze nog in militaire training waren, later bij de Spetsnaz, de Russische elitetroepen. En al zeker in de afgelopen jaren, waarin ze zoveel meer geld verdienden met het opknappen van duistere klussen voor de Organisatie. Ze waren wel vaker gewond geraakt. En ze waren er nog altijd bovenop gekomen.

Altijd.

Yuri ademde zwak, en bij elke ademstoot welde er vers bloed over het rauwe vlees dat eens zijn lippen waren geweest. Vadim had vaak genoeg oog in oog gestaan met stervende mannen om te weten dat Yuri er een was. Het was niet alleen een wéten uit ervaring – hij *voelde* het in heel zijn lichaam, tot in het diepste van zijn ziel. Een intense pijn die zijn fysieke verwondingen overschreeuwde.

Het was alsof hij zelf stierf.

Hij trok Yuri half bij zich op schoot, begon hem te wiegen en streelde het bebloede hoofd van zijn broer, liet zijn gehavende vingertoppen over de breuk gaan die over de oogkas liep, en fluisterde zacht Russische woorden die alleen Yuri kon begrijpen. Vadims benen trilden onophoudelijk, net als zijn onderkaak, die onwillekeurig bleef klapperen. Hij beet net zolang op zijn lip tot hij het bloed op zijn tong proefde. Zijn blik werd wazig.

Het aanzwellende geronk van een zware dieselmotor drong

nauwelijks tot zijn door verdriet en pijn versufte brein door. Vanuit de schuilplaats keek hij toe hoe de Land Cruiser kwam teruggereden. Hij greep automatisch naar zijn mes en bleef doodstil zitten.

Het doelwit keerde zijn terreinwagen en zette hem met de bullbar tegen de achterzijde van de Peugeot. Duwde de huurauto centimeter voor centimeter verder naar de afgrond.

De klootzak is teruggekomen om het af te maken.

Het gescheurde metaal van de vangrail kraakte vervaarlijk en boog uiteindelijk opzij. De Peugeot maakte een vrije val, de diepte in.

De seconden tikten traagweg. Vadim hoorde lange tijd niets anders dan het gonzen van zijn eigen bloedsomloop en het stationaire ronken van de Land Cruiser. Daarna raakte de auto de rotsen, honderden meters lager. Het geluid van brekend glas en rondstuitend plastic echode door de rode vallei.

Trillend van pijn, onmacht en woede zag hij Maier ongedeerd uit zijn terreinwagen stappen en over de rand van de afgrond naar beneden kijken. Daarna verdween hij onder de Toyota, sneed de zender los en wierp hem met een boog in het ravijn.

Vadim zat daar maar, bevend en versuft, met het plakkerige hoofd van zijn broer in zijn armen, in de verlamdende wetenschap dat hij niet in staat was om iets voor hem te doen. Donker keek hij toe hoe Maier in de Land Cruiser stapte, de motor startte en rustig wegreed. Op dat moment besepte hij dat hij nooit eerder iemand zo had gehaat als deze man.

Vadim klampte zich vast aan zijn broer alsof hij hem daarmee bij zich kon houden, kon verhinderen dat hij van hem weggleed, de eeuwige duisternis in. Hij streelde zijn gezicht en haar, bracht zijn hoofd dicht bij dat van een stervende Yuri, en lispelde een belofte.

Op het eerste gezicht leek er niets veranderd.

In Susans krappe stadsappartement lagen nog steeds grenen vloerdelen en het blauwe kleed voor de vertrouwde tweezitsbank. Naast de deur bij het halletje hing dezelfde reproductie van koikarpers en een uitvergroting van een strandfoto, genomen in Hurghada, Egypte. De pannen die ze twee weken geleden snel voor haar vertrek naar Illinois had afgewassen, lagen onopgeruimd in het droogrek.

Reno had tijdens haar afwezigheid de planten water gegeven. In elk geval zat er nog leven in de geteisterde ficus bij de openslaande deuren naar het dakterras. Een berg peuken van Reno's joints markeerden de plaats waar een asbak op de salontafel moest staan. Ernaast lag een stapel post en reclamedrukwerk. Daarover zou ze zich later deze week wel buigen.

Ze leegde de asbak in de afvalemmer, liep naar de deuren en zette ze open. Het was een betrekkelijk warme dag voor eind oktober, met een wolkeloze hemel. Vaag hoorde ze mensen praten op het terras van het café in de hoofdstraat. De atmosfeer was vriendelijk, zacht. Een groter contrast met hoe ze zich voelde was niet denkbaar. Ze sloot haar ogen, haalde diep adem en sloeg haar armen om zich heen.

Er waren wel degelijk dingen veranderd. Cruciale dingen.

Om te beginnen was er geen vrolijke, licht naïeve buurman meer die haar aan het lachen maakte met zijn verhalen. Svens appartement stond leeg en het zou binnenkort waarschijnlijk te koop komen.

Er slingerden ook geen Asics meer in de hal. Geen halters in de woonkamer. Er stond geen scheerapparaat meer in de houder op de plank in de badkamer. En er lagen ook geen weekendtassen met contant geld, bivakmutsen en munitie meer onder in haar kledingkast.

De eigenaar van die spullen was ruim twee weken geleden vertrokken, kort voordat hij met Susan en haar moeder naar Springfield, Illinois, zou vliegen. Ze wist niet waar hij nu was. Wat hij deed. Of hij een andere vriendin had. Zich alleen voelde.

Of hij überhaupt nog leefde.

‘O... je bent er al.’

Geschrokken draaide ze zich om.

Reno stond schaapachtig te grinniken. Hij droeg een slobberige onderbroek en een T-shirt met opdruk. I WAS NOT THINKING. Zijn sliertige haargordijn was recentelijk geblondeerd door een weinig accurate kapper.

Hij deed een paar stappen naar voren en kuste haar op de wang. Zijn stoppels schuurden haar huid.

‘Je haar is geel,’ merkte ze op.

Reno haalde zijn benige vingers over zijn schedel en trok strepen in de vettige lokken. Grijnsde nog eens. ‘Tja... geel...’

‘Heb je vannacht hier geslapen?’

‘Ja.’ Hij kuchte en wreef over zijn bovenarm. ‘Ik, en eh...’

Een meisje dat niet ouder kon zijn dan zeventien verscheen in de deuropening van de slaapkamer. Ze had weerbarstig piekhaar dat zwart en paars was geverfd en haar jonge gezicht werd ontsierd door zware piercings.

‘Zij,’ vervolgde Reno met een onduidelijk armgebaar. ‘Ehm, dinges.’

‘Jolanda,’ zei het meisje zacht. Ze had haar zwarte sweatshirt achterstevoren aan. Haar stompe nagels waren zwart gelakt. Ze genereerde zich overduidelijk.

‘Jolanda,’ herhaalde Reno schuldbevestigend, en hij snoof. ‘Die dus.’

‘Nou. Dan ga ik maar weer.’ Het meisje ontweek Susans blik, keek nog eens steels naar Reno en sloop door de voordeur naar buiten.

‘Optreden gehad gisteren?’ Susan wist niet of ze in lachen moest uitbarsten of kwaad op hem moest zijn.

Reno had een aantal problemen. Het meest urgente daarvan was een hardnekkig gebrek aan realiteitszin. Daardoor was hij regelmatig dakloos; het systeem ‘huur betalen’ was hem onbekend. Ze vond het prima als hij hier sliep. Het beviel haar alleen niet dat hij onbekenden binnenliet. Ze had weinig vertrouwen in Reno’s mensenkennis.

‘Optreden?’ Reno wreef slaapdronken over zijn ogen. ‘Ja, in de W2... geloof ik. Sorry. Ik trek even wat aan. Ik had je niet zo vroeg verwacht. Je zou toch pas vanmiddag thuiskomen?’

‘Het is drie uur.’

‘O,’ zei hij, en hij keek verstoord om zich heen. ‘Geen idee van.’

Uiteindelijk brak er een voorzichtige glimlach op haar gezicht door. Tijdens de lange vlucht van de Verenigde Staten naar Nederland had ze zich druk gemaakt over de vraag hoe ze zich zou voelen als ze zou thuiskomen in een leeg huis. Nou, leeg was het niet bepaald. Ze kon Reno er alleen maar dankbaar voor zijn.

Hij was er tenminste nog wel.

Ze liep door naar de computerkamer om haar pc aan te zet-

ten. Het eenpersoonsbed dat aan de linkerkzijde van de krappe ruimte tegen de muur stond, was onberispelijk opgemaakt. Hier sliep haar moeder. De weinige spullen die ze bij zich had gehad toen ze bij Susan introk, waren in plastic dozen op wiel-tjes geordend en onder het bed geschoven.

De telefoon rinkelde. Ze haastte zich naar de handset die naast de computer stond. ‘Hallo, met Susan?’

‘Je moeder hier. Is de vlucht goed verlopen?’

Die vrouw had een griezelige timing. ‘Ja, prima zelfs. Ik kom echt nét thuis. Hoe is het met Sabine?’

‘Goed. Je zus en ik zijn nadat we je hadden weggebracht nog even naar het winkelcentrum gegaan, maar ze kan niet zo lang meer lopen. Het is voor haar te hopen dat het snel begint.’

‘Dat hoop ik ook.’

‘Hoe voel je je?’

‘Gaat wel.’

Even bleef het stil aan de andere kant van de lijn. Aarzelend klonk het: ‘Had ik niet toch beter met je mee kunnen gaan?’

‘Nee, mam. Maak je alsjeblieft geen zorgen. Sabine heeft je nu harder nodig dan ik... Het komt en gaat, het slijt wel.’

‘Ga dingen ondernemen, zoals ik je gisteren zei. Blijf bezig. Als je daar maar in je eentje—’

‘Mam, het is goed. Echt. En ik ben niet alleen, Reno is hier ook. Maak je niet druk. Ik zie je volgende maand.’

‘Pas je goed op jezelf?’

‘Pas jij maar op jezelf,’ zei Susan. ‘Je zit verdorie midden in de nacht te bellen.’

‘Ochtend. En ik kon toch niet slapen... Als er iets is, bel je. Spreken we dat af?’

‘Tuurlijk. En jij laat het me meteen weten als ik tante ben geworden, hè? Ik pak een vliegtuig terug naar Springfield zodra ik hier alles op de rails heb.’

‘Beloofd.’

Ze drukte de verbinding weg en logde in op haar computer. Morgenvroeg stond er een fotografieopdracht op het schema en de dag erna weer een. Nu Sil er niet meer was, moest ze serieus aan het werk om de huur te kunnen betalen.

Zoals verwacht had de redactie van het tijdschrift de locaties en routebeschrijvingen doorgemailed. Ze printte ze uit en legde de A4'tjes naast het toetsenbord. De e-mail waar ze tegen beter weten in op hoopte, zat er niet bij. Ze logde uit en ging naar de keuken om koffie te zetten.

Reno kwam uit de slaapkamer gelopen. Hij droeg hetzelfde T-shirt, dat als een laken over zijn schonkige lichaam hing, en een valse spijkerbroek met vlekken.

‘Was dat je nieuwe vriendin?’

‘Misschien.’ Reno werkte zijn haar in een rommelige paardenstaart. ‘Ze kende alle nummers uit haar hoofd.’

Reno was zanger en gitarist van een chronisch onbekende rockband, maar dat weerhield een bepaald type vrouwen – meisjes vooral – er niet van hem te verafgoden alsof hij Chester Bennington zelf was. Lange tijd had Reno's wereld alleen om zijn muziek gedraaid. De talloze groupies had hij als lastig bijeffect ervaren. Blijkbaar had hij zijn aandacht onlangs verlegd. Dat was goed, dacht Susan, een gezond teken. Toen ze hem had leren kennen was hij volstrekt in zichzelf gekeerd geweest.

‘Geweldig,’ reageerde ze, zonder enthousiasme. ‘Is er nog iets gebeurd?’

‘Wat bedoel je?’

‘Nou, in de afgelopen twee weken bijvoorbeeld?’

Hij draaide zijn ogen naar boven, alsof hij nadacht. ‘Niet dat ik weet. Geen idee, eigenlijk.’ Vervolgens plofte hij neer op de bank en begon een joint te bouwen. ‘Hoe is het met die zus van je?’

‘Goed. Ze is gelukkig, denk ik. Maar we zullen wel nooit echt close worden, ben ik bang.’ Zacht vervolgde ze: ‘Ik zal het haar nooit vergeven dat ze me vroeger heeft laten stikken met mijn vader in dat klotehuis. En nu kan ze alleen nog maar denken aan baby’s, babykleertjes, babynamen...’

Reno trok een gezicht. ‘Vermoeiend.’

‘Nogal. Hier, koffie.’ Ze gaf hem een mok zwarte koffie en ging tegenover hem in de fauteuil zitten.

Reno inhaleerde diep, hield de rook lang in zijn longen en blies daarna langzaam uit. Hij legde zijn hoofd tegen de rugleuning van de bank en begon zacht voor zich uit te zingen. ‘Jolanda... Jo-lan-da, Jolanda...’

‘Daar wil ik het even met je over hebben,’ zei ze scherp. ‘Ik vind het best als je hier slaapt, maar minder dat je Jan en alleman meesjouwt.’ *En mijn bed als je persoonlijke sportzaal gebruikt*, voegde ze er in gedachten aan toe.

‘Sorry. Ik wist niet eens dat...’ Hij krabde aan zijn slaap. ‘Ik weet niet eens meer precies wat er—’

‘Maakt niet uit,’ onderbrak ze hem, al minder vinnig. ‘Ik wil niet vervelend doen, maar... Nou ja. Je weet wat ik bedoel.’

Hij nam een paar grote slokken koffie en keek haar schuld-bewust aan. ‘Oké, San. Sorry.’

Susan schudde bijna onzichtbaar haar hoofd. Hij zou het morgen alweer vergeten zijn.

Het was elf uur in de avond. Reno had een slaappleaats geregeld bij een kennis uit het circuit.

Susan ritste haar rugzak open en duwde de was in de wasmachine. Ze klapte hem dicht, goot wasmiddel in het bakje en draaide aan de knop. Terwijl het apparaat luidruchtig water begon te slurpen, dwaalde haar blik door de kleine badkamer.

De afgelopen twee weken in de Verenigde Staten was ze voldoende afgeleid geweest om er niet aan te hoeven denken. Nu ze alleen was, geconfronteerd werd met de leegte in haar appartement, kon ze er niet meer omheen.

Ik mis hem.

Sil had gezegd dat hij met zichzelf in het reine wilde komen. Dat zij hem vele malen te dierbaar was om haar te veroordelen tot een leven zoals hij dat leidde. Hij wist het zeker. Ze kon er tegen inbrengen wat ze wilde, hij had zijn beslissing genomen. Dat had hij haar verteld terwijl ze samen op de stadskade naar de grazende koeien in de polder hadden zitten staren, en hij haar handen bijna fijnkneep. Ze had in zijn gepijnigde ogen gekeken en gezien hoe hij vocht tegen de tegenstrijdige emoties die in hem raasden.

Ze kende hem zo goed. Woorden waren overbodig om te weten wat er in hem omging.

Hij kende zichzelf een stuk minder.

De onrust die in hem woedde, zijn ziekelijke hang naar kicks, was sterker dan hijzelf. Hij wist niet of hij kon veranderen en of hij dat überhaupt wel wilde.

Susan had een sterk gevoel dat het afscheid definitief was. Dat de drang die hem dreef het altijd zou winnen. Van alles en iedereen, inclusief de liefde die hij voor haar had opgepakt. Ook al was dat het beste dat hun beiden was overkomen.

Ze liep naar de woonkamer, zette de vuile vaat in de gootsteen en deed de gordijnen dicht. In het halletje schoof ze de sloten voor de deur en zocht daarna haar bed op.

Het beddengoed stonk naar zweet, bier en goedkope parfum, maar ze voelde zich te gammel om het bed te verschonen. Ze begroef haar gezicht in het kussen en meende dwars door de mierzoete parfumlucht heen heel licht Sils geur op te vangen.

München. Hoofdstad van Beieren, bierhoofdstad van de wereld. Geroemd om zijn gastvrijheid, overvloedige keuken en oude tradities waar de tijd geen vat op leek te hebben. Het was tevens de stad die aan de wieg had gestaan van het nazisme. Deze merkwaardige combinatie trok het hele jaar door massa's toeristen vanuit de hele wereld naar het diepe zuiden van Duitsland.

Sil Maier las het allemaal in een Engelstalige folder, die hij eerder vandaag door een gids op de overvolle Marienplatz, recht tegenover het raadhuis, in zijn handen gedrukt had gekregen.

Het voelde vreemd om voor toerist te worden aangezien in zijn eigen geboortestad.

Hij nam een flinke slok bier en bladerde door de folder. Om hem heen, in een afgeladen vol Weisses Brauhaus, waren de gasten in de loop van de avond steeds luidruchtiger geworden. Opgewonden stemmen, afkomstig van busladingen Britten en Italianen, resoneerden door de zalen met hun witte, gewelfde plafonds en bruin houten meubilair. Verspreid tussen de bezoekers zaten traditioneel geklede mannen uit de regio in een noodtempo halveliterglazen bier weg te werken.

Er was een 'Third Reich-Tour' samengesteld, las hij. En

voor mensen die maar geen genoeg konden krijgen van Dachau en architectuur uit een van de zwartste bladzijden van de geschiedenis, behoorde een 'Extended Third Reich-Tour' tot de mogelijkheden. Geweldig: twee dagen bedenkelijk amusement onder leiding van een kundige gids. Maier had die gids vanmiddag gesproken. Die was zo jong dat hij zijn kennis als ieder ander uit geschiedenisboeken zou moeten halen.

Maar wat wist hijzelf eigenlijk van München? Verrekte weinig. Alles wat met zijn geboortestad te maken had, zat al decennialang diep weggestopt achter een dik, ondoordringbaar schild van desinteresse en cynisme. Er waren dan ook weinig mooie of warme herinneringen om op terug te kijken.

Maier was hier geboren en opgevoed door zijn moeder. Zijn vader was nooit komen opdagen. Zijn jeugd was eenzaam geweest, maar dat was hij pas achteraf gaan beseffen. Hij herinnerde zich een kale kamer, met een skai bank en een mosgroene vloerbedekking, waar hij met een driewieler in het rond fietste als zijn moeder sliep. Ze sliep veel. Ze sloot zich soms hele dagen op in haar slaapkamer, met de gordijnen dicht.

Op een ochtend werd ze niet meer wakker. Ze reageerde niet toen hij aan haar schouders trok en uit pure angst begon te schreeuwen en te huilen. Ze lag daar maar, haar mond opengezakt, ogen half gesloten, in die verduisterde kamer, haar gezicht vreemd bleek, met een blauwige schijn. Hij kon zich de geur nog sterk herinneren. De geur die bij zijn moeder hoorde. De geur van sterkedrank.

Hij was pas acht jaar geweest en de autoriteiten wilden hem in een weeshuis plaatsen. Maar voor het zover kwam eiste zijn moeders moeder hem op en nam hem mee naar Utrecht, Nederland.

Het was de laatste keer geweest dat hij voet op Beiers grondgebied had gezet. Later was hij voor zaken nog weleens in

Duitsland geweest, maar de reis naar het zuiden was hem een brug te ver. Te confronterend.

'*Heimat*,' mompelde hij cynisch voor zich uit, zijn donkere oogopslag gericht op een kleine groep Müncheneren aan de tafel naast hem. Ze brulden van de lach en sloegen elkaar op de schouders. Een leven kan vreemd lopen, beseftte hij. Als zijn moeder was blijven leven, dan had hij nu misschien bij hen gezeten, met zo'n *Jancker* aan, of zo'n vilten jagershoedje op zijn kop. Niet waarschijnlijk, maar het kon.

In elk geval sprak hij de taal vloeiend, ook het dialect kon hij nog steeds zonder moeite verstaan. Dat wel. Maar goed bezien was hij een vreemdeling in zijn eigen land.

Hij hoorde nergens thuis.

Hij goot het laatste restje bier in zijn keelgat. Het was zijn vierde glas, de alcohol was begonnen aan zijn verdovende werking. Hij zette het lege glas met een klap op tafel en wenkte een in klederdracht gestoken serveerster voor de rekening. Hij betaalde contant.

Terwijl hij tussen de tafels door naar de uitgang liep, miste de twee liter Schneider Weisse zijn uitwerking niet. In een rechte lijn lopen ging moeizaam. De klap kwam buiten, waar de oktoberwind door de donkere, lege straten joeg en de regen diepe plassen op de bestrating achterliet. Sinds vanmiddag was de temperatuur met minstens tien graden gezakt. Hij rilde en ritste zijn jack dicht.

Vlak bij het restaurant was een taxistandplaats. Zeven crèmekleurige auto's stonden achter elkaar geparkeerd. Hun chauffeurs zaten in het zachte dashboardlicht te wachten op klandizie. Sommigen lezend, anderen druk telefonerend. De auto's leken heen en weer te wiegen. Naar links, naar rechts, onscherp.

Misschien moest hij nog even wat rondlopen voor hij zich

terug naar zijn hotel liet rijden. Zoals hij zich nu voelde, zou er van slapen niets komen.

Hij kuierde in de richting van het raadhuis. Het negentiende-eeuwse gebouw maakte de indruk van een gotische kerk en rees somber op uit de glinsterende straten. Regendruppels gleden langs de kraag van zijn jack over zijn rug. Hij voelde ze niet.

De metershoge, dubbele poort stond open. Onder de diepe toog die naar het binnenplein leidde, bleef hij staan, zijn handen in zijn zakken gepropt. Hij bekeek de talloze spreuken, gedenktekens en inscripties die aan weerszijden op de natuurstenen muren waren aangebracht. In de schemer waren ze amper leesbaar. De zwarte letters schoven heen en weer over zijn troebele blikveld.

ÜBER ALLES DAS DEUTSCHE VATERLAND. DER STADT
MÜNCHEN ZUR ERINNERUNG AN DEN 3. DEUTSCHEN
REICHSKRIEGERTAG IM JAHRE 1929.

Hij staarde somber naar het binnenplein, waar het regenwater in dunne stralen uit de bekken van monsterlijke waterspugers kletterde. Als kind was hij hier geweest, aan de veilige hand van zijn moeder. Hij was het bijna vergeten. Haar serieuze, strakke gezicht, die bleke gelaatskleur, dat dunne haar dat naar achteren was gekamd. De kleren die ze droeg, een geruite rok met een soort vilten jas. Groen. Het waren slechts flarden van herinneringen die bij hem bovenkwamen. Dit gebouw had op hem als jochie een onuitwisbare indruk gemaakt, maar vaak kon hij hier niet zijn geweest. Hij haalde zijn neus op en sloot zijn ogen, opende ze meteen weer, verschrikt, omdat hij sterk het gevoel had dat hij achterover zou vallen.

In de afgelopen weken had hij doelloos rondgezworven in

Nederland en België, van het ene naar het andere hotel en van de ene naar de andere bar. Via de Ardennen was hij in de Franse Elzas terechtgekomen en was vervolgens, als een jachthond die ineens het juiste spoor te pakken kreeg, in een rechte lijn over de A8 naar Beieren gereden.

Gisteravond laat was hij in München aangekomen en had een hotel aan de rand van de stad gevonden. Een oude watermolen, met een handvol kamers en een kleine parkeerplaats langs een snelstromende beek. Het witgeschilderde hotel werd gerund door een zestiger met een grijze baard. Andere gasten had hij niet gezien, er was geen hotelbar en geen restaurant, uitsluitend kamers en een ruimte die dienstdeed als ontbijtzaal.

Vannacht, in zijn doorgezakte bed, had hij voor het eerst in jaren gedroomd. Over zijn moeder. Haar gezicht was haarscherp, de ogen stonden droevig en de mondhoeken trokken nerveus terwijl ze hem alleen maar zwigend, bijna verwijtend aankeek vanuit haar stille, donkere wereld.

Als zijn moeder nog had geleefd, zou ze inderdaad geen reden hebben gehad om trots te zijn op haar enige zoon. Geen enkele. Mogelijk enkele jaren geleden nog wel, maar nu niet meer. Daarvoor was er te veel gebeurd.

Hij liep onder de toog door naar het midden van het plein. De wind wakkerde aan, buitelde en draaide langs de hoge muren met hun smalle, sombere toogramen, en veroorzaakte een laag, fluitend geluid. Tientallen afzichtelijke monsters met vleermuisvleugels keken naar hem, hun gezichten uitdrukingsloos in steen uitgehakt. Angstige, broodmagere honden klampten zich vast aan de gevels, met uitpuilende oogbollen, alsof ze elk moment konden worden afgeranseld. Menselijke figuren, hun monden wijd open alsof ze schreeuwden, maar hun ogen doods en blind voor zich uit starend, hingen op elke

etage voor eeuwig aan de muren van het gebouw.

De wind trok aan zijn jack en leek hem te wenken, hem mee te sleuren, dichterbij naar het midden toe, waar hij wankelend bleef staan. Hij schudde zijn hoofd en streek met beide handen de nattigheid van zijn kortgeschoren schedel. Proefde de regendruppels op zijn lippen. Hij hield de drank verantwoordelijk, maar kon zich niet aan de indruk onttrekken dat de muren hem toespraken. Ze leken zich over hem heen te buigen, hem in te sluiten. Een zwaar, laag gejack steeg klaaglijk op uit de opengesperde bekken.

Even voelde hij weer de angst die hij als jongen had gevoeld. Hier, op dit plein. Thuis, bij zijn moeder. Daarna ebde die weer weg.

Dit zijn stenen, Maier. Alleen maar stenen. Gargouilles, honderden jaren geleden uitgehakt om regenwater van kostbare gebouwen af te voeren. En om boze geesten te weren.

Boze geesten.

Gingen ze daarom zo tekeer? Trok de wind daarom zo hardnekkig aan zijn jack, en voelde hij zich daarom rechtstreeks door hen aangesproken?

Roerloos bleef hij staan, gefascineerd door de geluiden die weerkaatsten tussen de hoge muren. Het was alsof de versteende demonen contact maakten, in hem een zielsverwant herkenden, hem wenkten zich bij hen te voegen. Of hielden en schreeuwden ze om het hardst om hem weg te jagen? Weg van deze plaats, wegguit München?

De laatste keer dat hij in de spiegel had gekeken had hij er minder angstaanjagend uitgezien dan de beelden die hem omringden, maar schijn bedroog. Hij wist waartoe hij in staat was. En zij wisten het ook.

Er was een periode in zijn leven geweest dat hij goed bezig was. Een goedlopend bedrijf had opgebouwd. Respect ont-

ving. Een lieve, mooie vrouw had, een bungalow in Zeist. Trots op zichzelf was.

Hij had het willens en wetens verworpen, alles. Uit alle keuzes die hij in zijn betrekkelijke luxe had kunnen maken, had hij gekozen voor de glijbaan van zelfdestructie, en op zijn razende, door adrenaline gedreven tocht mensen met zich meegetrokken, de diepte in. Waarom?

De regen daalde gestaag neer uit de inktzwarte hemel boven de binnenplaats. Hij huiverde en draaide om zijn as, nam de beelden in zich op, de donkere, hoge ramen. Klemde zijn kiezen op elkaar. Haalde nog eens zijn neus op en veegde de nattigheid uit zijn gezicht.

Hij wilde uitzoeken wat hem had gedreven, het waaróm, en op een of andere manier had zijn onderbewuste hem naar München geleid. Zijn geboortestad. De stad die hij bijna drie decennia had gemedend, zorgvuldig had weggestopt, beschouwd als een niet-bestaand oord waar hij niet mee geassocieerd wilde worden. Een administratief gegeven was het, een plaatsnaam in zijn paspoort, meer niet.

Er moest een reden voor zijn dat hij hier nu was. Hij had het lang genoeg genegeerd. Als hij nog iets van zijn leven wilde maken, dan moest hij eerst de fundamenten ervan vinden. Anders viel er niets op te bouwen.

Morgen. Morgenging hij de confrontatie aan.